

הצעות לפעילות בכיתה סביב הספר:

סל מלא תאנים

סיפר על פי המדרש: אורי אלון, אייר: מנחם הברשטט

מורים יקרים,

בעולם המהיר והמידי בו גדלים הילדים אפשר בלחיצת כפתור לשאול ולענות, להזמין ולקבל, להביע דעה, רגש, דרישה. מעטים הדברים אותם אנחנו עושים שלא מקבלים מענה ותמורה מידיים. הסיפור "סל של תאנים" מזמין אותנו להסתכל קדימה אל העתיד ואחורה אל העבר, לחשוב על הדברים שירשנו מדורות קודמים ועל השפעת מעשינו על השנים הבאות.

"כשם שנטעו אבותי לי, כך אטע אני לבני" (על פי תענית כ"ג ע"א)

למה לזרוק לכלוך לפח ולא ברחוב? למה לעשות מעשה טוב שאין עליו תמורה מיידית או שאיש לא רואה שעשינו? בשביל מה בכלל צריך ללמוד? מה יקרה אם כל אחד בעולם יחשוב רק על עצמו, על כאן ועכשיו? הזקן בסיפור נותן לקיסר אדריאנוס ולקוראים שיעור חשוב בדאגה לעתיד, המשכיות וקיימות.

יש על מה לדבר

<< **אני ואתה נשנה את העולם:** בשביל מי נברא העולם? מה אנחנו עושים בשביל עצמנו ובשביל דורות העתיד? מה אחרים עשו בשבילנו? איך ייראה עולם בו אנשים חושבים רק על הצרכים המידיים של עצמם? מה כל אחד מאתנו, מבוגר או ילד, יכול לעשות שיתרום להמשך קיום העולם?

<< **והעיקר לא לפחד כלל:** אדריאנוס הרומי עובר בכפר, כל התושבים מסתגרים בבתיהם בפחד ורק זקן אחד מעז לצאת החוצה כדי לנטוע עץ. איך יכול להיות שהוא אינו פוחד? האם שתיל התאנה הקטן עוזר לו להתמודד עם הפחד? מהי תקווה, מהי אמונה, מיהו גיבור?

<< **מתנות גדולות:** בסוף הסיפור הזקן מקבל מאדריאנוס סלסלה מלאה בזהב. קראו יחד את חלקו האחרון של הסיפור, מה תגובתו של הזקן למתנה? במה הוא שמח? מה הן המתנות האמיתיות?

רעיונות לשילוב הספר בכיתה

- << תוכלו להכין רשימה של **נשים וגברים מהעבר שהשאירו את חומתם על העולם**. כל תלמיד בוחר דמות אחת וחוקר אודותיה בספרייה, בעזרת הורה בבית או בתחנות לימוד בכיתה. כל אחד חוזר עם תשובה לשאלה, מה השאירה הדמות שבחר לדורות הבאים? אפשר להציג את הדמויות ותיאור תרומותיהן על לוח בכיתה.
- << **מדור לדור**: אפשר ליצור קשר עם עמותה שעובדת עם הגיל השלישי, לבקר בבית אבות או להזמין סבים לכיתה. התלמידים יכולים להכין מראש שאלות ולראיין את המבוגרים: איך נראתה סביבת ילדותם, מה הם ירשו מאבותיהם, מה קיים היום שלא היה כשהם היו צעירים, מה הם מייחלים לדורות הבאים? הילדים יכולים גם לבחור מעשה התנדבותי עבור המבוגרים, כאות הוקרה לדורות הקודמים וכסמל להמשכיות של המצאות, נתינה ודאגה לאחר.
- << **קום עשה**: אפשר לשלב את הספר בתכנית מעברים ולהתחבר לגן צמוד לביה"ס. התלמידים יכולים להמחזיז ולהציג של הסיפור בפני ילדי הגן ולערוך איתם פעילות נוספת בעקבות הספר: פעילות יצירה, שעת סיפור, שתילת צמחיה בחצר הגן.
- << **הכרת הטוב**: בסוף הסיפור הזקן נהנה מהעצים הרבים, המתנות, שהשאירו לו אחרים. ניתן לערוך מסיבת הודיה גדולה ולהזמין אליה גם את בני המשפחה. במהלך המסיבה כל ילד יוכל להודות לאמא, אבא, סב, סבתא, אח גדול. כל משפחה יכולה ביחד להכין מכתב תודה או מתנה יפה למישהו שהם מוקירים לו תודה; הגננת של שנה שעברה, שכן טוב וכד'.
- << **לא יוצאים מהקווים**: מאייר הספר מנחם הוברשטט השתמש בטכניקת צביעה מיוחדת, הוא מילא את השטחים בקווים צפופים. אפשר לתת לילדים להתנסות בשיטת צביעה זו על דפי צביעה מוכנים, ציורים שהם יציירו בעצמם או על משפט בו האותיות חלולות, המשפט המוכן יוכל לקשט את קיר הכיתה.
- << **מי היה אדריאנוס?** מומלץ לקרוא את המידע בסוף הספר. האם אתם מכירים גרסאות נוספות של האגדה? אפשר להרחיב את הנושא לתחומי לימוד נוספים.

**קריאה ופעילות נעימה,
צוות ספריית פיג'מה**